

Het Sachs-rapport: Investing in development
(editoriaal in *Wereldbeeld*, 2005-2)

Enkele maanden geleden, op 17 januari 2005, stelde Jeffrey Sachs, bijzonder adviseur van secretaris-generaal Kofi Annan, een rapport voor waaraan tien werkgroepen van het Millenniumproject van de VN (www.unmillenniumproject.org) gedurende drie jaar aan hadden gewerkt. Dit 3000 pagina's tellende rapport werpt een eerste steen in de kikkerpoel voor de ontwikkelingsconferentie van de VN van september 2005, en biedt een aantal ontwikkelingsdoelstellingen voor een langere termijn – de horizon van 2025 – dan de inmiddels vertrouwde Millenniumontwikkelingsdoelstellingen, die in 2015 zouden moeten gerealiseerd zijn. Sachs en zijn team zien een centrale rol voor investeringen bij de verdere ontwikkeling van het Zuiden, en hebben hun rapport dan ook de naam *Investing in development: a practical plan to achieve the Millennium Development Goals* meegegeven. Het rapport stelt zich de uitroeiing van extreme armoede in 2025 tot doel.

De doelstellingen die bij het begin van dit nieuwe millennium werden afgesproken, schoten zowel op het vlak van hun ambities als – vooralsnog – op het vlak van de concrete realisatie ervan tekort. Ze waren te weinig ambitieus, omdat een terugdringen van de kindersterfte met twee derde, impliceert dat ook in 2015 nog steeds een onaanvaardbaar groot aantal kinderen van minder dan vijf jaar onnodig overlijden. Ze schieten ook tekort wat hun concrete realisatie betreft: als we aan het huidige tempo blijven doorgaan, dan zullen ook die lage ambities in 2015 niet worden gehaald. Bovendien is de verwezenlijking die zich totnogtoe heeft voortgedaan voor een groot deel te danken aan de economische opbloei van China en India en niet zozeer aan inspanningen van het Noorden om met name Afrika uit het dal te trekken.

Het Sachsrapport bevat enerzijds kritiek op dit gebrek aan vooruitgang ten opzichte van 2000, zonder na te laten om hier ook concrete oorzaken voor aan te duiden zoals een gebrek aan behoorlijk bestuur in sommige landen en de armoedeval die het de landen mét behoorlijk bestuur onmogelijk maakt de nodige investeringen te doen. Anderzijds bevat het ook een sleutel voor deze problemen: meer dan bij de Millenniumdoelstellingen wordt aandacht besteedt aan de verantwoordelijkheden van de donorgemeenschap en pakt men uit met een stappenplan om de 0,7%-norm te halen, zij het pas tegen 2015. Deze norm kwam overigens niet eens in de acht doelstellingen van 2000 voor... Sachs roept ook op om op korte termijn massaal te investeren in een beperkt aantal landen met een sterke uitgangspositie (goed beleid en de capaciteit om snel middelen te absorberen) en in een aantal specifieke acties in alle ontwikkelingslanden die snel concrete resultaten boeken (zoals de verspreiding van geneesmiddelen tegen malaria). Op die manier moet het grote publiek zich bewust worden dat ontwikkelingssamenwerking kan werken, wat dan de nodige dynamiek creëert voor de Millenniumdoelstellingen in hun totaliteit.

Het is moeilijk om ontwikkelingsplannen van de VN te lezen zonder te vervallen in cynisme. Al te vaak schoten Staten tekort in de vervulling van hun engagementen. Laten we hopen dat dit sterk onderbouwde werk van 265 wetenschappers een ander lot beschoren is.

Maarten Vidal
Instituut voor Internationaal Recht – K.U.Leuven